

Is het bijzonder onderwijs op confessionele basis nog nodig/nuttig in Nederland?

door Gerard Weel 19 maart 2005, St. Jozefdag

De maand maart is voor veel ouders de maand om tot een schoolkeuze te komen voor hun kind. Na de voorlichtingsdagen die tegenwoordig van haast iedere school uitgaan, meestal in februari, is het de periode waarin de definitieve inschrijving wordt beklonken. In Nederland speelt de keuze tussen openbaar en bijzonder onderwijs daarin vaak een grote rol. Openbaar onderwijs gaat rechtstreeks uit van de burgerlijke overheid en wordt bestuurd door de gemeenteraad of de provincie, terwijl bijzonder onderwijs een eigen bestuur kent dat is samengesteld uit mensen die de aparte (vaak confessionele) levensbeschouwing van de ouders zijn toegedaan.

In Engeland gaat het in deze kwestie voornamelijk om de keuze tussen de 'gewone' openbare primary of secondary county-school (vaak met confessionele -meest anglicaanse- inslag en gesubsidieerd door de regionale overheid) en de enigszins elitaire en soms dure particuliere 'independent public' school die met confessionele zaken gewoonlijk weinig van doen heeft. Het bijzonder onderwijs op die "public" school heeft vaak een internaat waar het kind doorgaans niet vóór de tienerleeftijd op geplaatst wordt. In België willen veel ouders (75%) hun kinderen liever niet zien gevormd worden in het officiële, openbare onderwijs omdat ze de geestelijke achtergrond daarvan (vaak socialistisch) niet waarderen. Zij vertrouwen ze liever toe aan het zgn. 'vrije' onderwijs waar hun eigen levensbeschouwing een volwaardige plaats inneemt. Hun kind krijgt dan iets eigens of extra's mee wat betreft opvoeding, sociale instelling en levensbeschouwing. In Duitsland heeft elke (openbare) school meestal haar eigen geestelijke achtergrond door de omgeving waarin zij gevestigd is. Echt bijzonder onderwijs is daar dus overbodig: de school heeft de confessionele kleur van de omgeving. In het Noorden en Oosten zal dat vaak een evangelische (soms Lutherse) achtergrond zijn. In de 'gemengde' gebieden vindt men gemakkelijk enkele gelijkwaardige scholen in elkaars buurt, ieder met een eigen identiteit, vaak de een meer evangelisch, de ander humanistisch, de derde katholisch. In Beieren uiteraard overwegend katholisch. In Frankrijk is (haast) elke school openbaar en wordt de sfeer ervan

bepaald door de sociale omgeving van het gebouw. Confessionele inbreng wordt er niet toegelaten, kruisbeelden en hoofddoekjes kunnen worden verboden. In de Verenigde Staten betekent 'public school' echt 'openbaar onderwijs vanuit de overheid'. De kwaliteit ervan laat soms zoveel te wensen over dat ouders die het zich kunnen permitteren, kiezen voor een private school en de onkosten daarvan zelf betalen.

In Nederland zitten we met een situatie die sterk samenhangt met de historische verzuiling van de samenleving in ons land. Daarom daar eerst een korte (en dus wat ongenueanceerde) schets van.

middeleeuwse ridder verdedigt het katholieke christendom
rechts: de (Roomse) kerk

Toen in de tweede helft van de Middeleeuwen, vooral in de veertiende en vijftiende eeuw, de organisatie van de rooms-katholieke structuur van de samenleving in kerkelijk verband (bisdommen, parochies en kloosters) overal voltooid was, werd er door geestelijken (clerici, clercken) aan sommige kinderen -vooral jongens- die niet van adel waren privé of in groepjes onderwijs gegeven. Door pastoors op hun pastorie, door kloosterlingen in hun abdij, door kanunniken naast hun kathedraal (kapittel- of domscholen). Adellijke families hadden op hun kasteel gewoonlijk hun eigen (uiteeraard katholieke) schooltje met een eigen onderwijzer en geestelijke zoals bv. de familie van Nassau op

de Dillenburg, waar later de 'nieuwe religie' (het Lutheranisme) werd onderwezen aan Maurits en de zijnen, terwijl diens vader Willem van Oranje er volgens de oude traditie in eerste instantie nog enigszins katholiek was opgevoed. Al in de eeuwen daarvóór had de Moderne Devotie zich doorgezet en gingen ook ontwikkelde leken (naast mannen ook vrouwen) in de steden zich als docent en studiebegeleid(st)er aan het onderwijs wijden, meestal in gebouwen waar men ook intern kon verblijven. Met hulp bij huiswerk. Men kon daar niet alleen basisonderwijs maar ook vervolgscholing genieten. Dit laatste heette de Latijnse school (voor tieners) die voorbereidde op de, vaak buitenlandse, universiteiten. Als men een meer praktisch vak wilde laten leren, was men aangewezen op de gilden en hun ateliers.

Bij het dóórbreken van de Reformatie aan het eind van de zestiende eeuw werden de Rooms en in de Nederlandse gewesten teruggeworpen op privé-onderwijs bij de pastoors, want de meeste scholen kwamen in handen van -overigens in eerste instantie vaak niet fanatieke- protestanten die de instemming van de staat hadden. Van katholieke scholen was op den duur geen sprake meer (althans in het Noorden; in het na de hagenpreken en de beeldenstorm weer katholiek geworden Zuiden, buiten de Republiek, wisten vooral de Jezuïeten na het concilie van Trente hun contrareformatorische scholen tot grote bloei te brengen) maar op de Latijnse scholen heerste meestal een verdraagzame sfeer. Het onderwijs was nog niet verplicht en veel ouders in de stad lieten hun kinderen de 'algemene' school bezoeken, thuis of bij de (schuil)kerk aangevuld met godsdienstles door een geestelijke van eigen signatuur. In de loop van de achttiende eeuw kwamen er, in zekere zin onder invloed van de zich doorzettende "Verlichting" die goed onderwijs uiterst belangrijk vond, toch weer enige katholieke schoolinternaten tot stand. Het eerst in het Zuiden, waar zusters en paters hun gang konden gaan; later ook in het Noorden waar meer ruimte was voor de confessionelen dan in het revolutionaire Frankrijk waar ze werden uitgestoten. Ook het openbare onderwijs was in die jaren stevig onder invloed van die Verlichting gekomen: elk kind moest zo wetenschappelijk verantwoord mogelijk worden opgevoed in basiskennis, burgerschap en christelijke deugden. Rationaliteit relativeerde de levensbeschouwelijke stromingen, maar in private kring liet men de eigen achtergrond gewoonlijk niet los. De Romantiek van de negentiende eeuw bevorderde bij de katholieken de waardering voor de Middeleeuwen en bij de protestanten de vaderlandsliefde en de eerbied voor de 'gereformeerde' vaderen. De maatschappij 'Tot Nut van 't Algemeen', in 1784 opgericht door Jan Nieuwenhuyzen te Edam, deed veel voor de algemene verheffing van de bevolking ook na de schoolleeftijd. In het algemeen waren de katholieken en de strikte protestanten daar echter niet zo van gediend omdat ze die 'verlichte' organisatie van ongeloof verdachten. De overgewaaid Franse Revolutie

gunde de burgers van Nederland principieel wel vrijheid van godsdienst en onderwijs onder het gezag van een neutrale staat, maar de realisering daarvan liet nog bijna een eeuw op zich wachten.

In de eerste periode van de negentiende eeuw werd namelijk door toedoen van de 'verlichte' regenten rond koning Willem I alles wat geen staatsschool wilde zijn, gesloten. Het onderwijs was zorg van de regering en van niemand anders! Het kleinseminarie Hageveld bijvoorbeeld dat pas enkele jaren bestond, moest worden gesloten omdat volgens de Leidse hoogleraar Siegenbeek "daar de domheid werd georganiseerd". Katholicisme was een soort bijgeloof! De openbare school -met maatschappelijke en christelijke deugden- was verplicht voor iedereen. Eenheid boven verdeeldheid, was de leus. In 1806 kwam de onderwijswet van Van der Palm en Van den Ende tot stand, die zorgde voor een goede schoolorganisatie met bevoegde leerkrachten en een stevige inspectie. Er zou geen leerstellig (dus dogmatisch) onderwijs mogen worden gegeven, eventueel konden kinderen wier ouders dat persé wilden buiten de lesuren door een dominee of pastoor worden 'bijgeleerd' op de gang van het schoolgebouw, maar liever niet. Zowel de strikte protestanten als de Roomsen voelden zich bekneeld en benadeeld in dit systeem. Volgens hen werd hun geloof weggedrukt op de school.

de eerste schooldag

Toen onder koning Willem II de grondwet van 1848 tot stand kwam, werd daarin als artikel 23 opgenomen het principiële recht om een “bijzondere” school te stichten op grond van een eigen levensbeschouwing of een eigen doelgroep. Maar gecontroleerd door de staat en op haar voorwaarden, zonder betaling uit de staatskas. De schoolwet van 1857 bevestigde dit: wel het recht, maar geen subsidie. De openbare school zou voortaan werkelijk ‘neutraal’ moeten zijn maar de gelovigen niet van zich afstoten. In de praktijk betekende dit dat bv. zelfs in de meest roomse dorpen de school openbaar was, al waren alle kinderen katholiek. Maar als de onderwijzer niet zelf katholiek was, waagde hij het niet daar de roomse sfeer te doorbreken of de pastoor tegen te spreken. Toch waren er na 1853 (het jaar van het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie en de periode van het protestantse Reveil) veel confessionelen die, gebruikmakend van het grondwettelijke recht, exclusief eigen scholen wilden hebben, meer katholiek of strenger protestant. De verzuiling sloeg toe. Groen van Prinsterer van het Reveil en het Bisschoppelijk Mandement van 1868 waren het zowaar roerend met elkaar eens! Soms hadden de confessionelen er veel geld (of gespaarde dubbeltjes en kwartjes) voor over: voor hun eigen school! Ze wilden er zelf wel voor betalen, als ze maar onder de “goddeloze openbaren” uitkwamen. Het waren vurige katholieken die de openbare school veel te protestants of te ‘werelds’ vonden of strenge protestanten die haar vrijzinnigheid verweten en streefden naar de protestantse ‘school met de bijbel’. In principe hadden ze volgens de grondwet recht op een eigen school, maar door gering aantal en geldgebrek kregen ze voorlopig meestal niet hun zin. Bovendien moest het gemeentebestuur vóór 1900 toestemming (‘autorisatie’) geven zonder daartoe verplicht te zijn. Wel werd er in 1889 subsidie beloofd als aan alle wettelijke voorwaarden was voldaan, maar dat de eerste Roomse scholen van de grond kwamen is toch vooral te danken aan de offerbereidheid en zuinigheid van religieuze zusters en broeders, vaak uit het buitenland. Om te voorkomen dat een groot aantal kinderen de openbare school zou verlaten, probeerden veel ‘openbare’ onderwijzers meer aandacht te besteden aan bijbel (ter wille van de protestantse kinderen) of heiligen (ter wille van de roomse). Na 1900 werd iedere burgerlijke gemeente verplicht bekend te maken dat bijzondere scholen heel goed wettig mogelijk waren en volledig erkend zouden worden, als de leerplicht, die in 1900 was ingevoerd, er maar zou worden geëerbiedigd. In 1916 bereikte de door de regering aangestelde zgn. ‘bevredigingscommissie’ o.l.v. dr. B. Bos uiteindelijk de financiële gelijkstelling. In de schoolwet van 1920 werd zelfs opgenomen dat alle ouders in elke gemeente voor het bijzonder onderwijs moesten kunnen kiezen en dat er geen bemoeienis van het lokale gemeentebestuur mocht zijn met de inhoud van het bijzonder onderwijs. Dat moest een eigen bestuur hebben en rechtstreeks onder de inspectie van het ministerie staan. Het waren de

jaren van de schoolstrijd. De liberalen en de socialisten, voorstanders van openbaar onderwijs, konden de volledige gelijkberechtiging en daarmee ook de volledige betaling van rijkswege niet meer tegenhouden: katholieken en orthodox-protestanten kregen zoveel instemming van hun overheden en hun achterban dat sinds die tijd ongeveer zeventig procent van het basis- en middelbaar onderwijs bijzonder is geworden. Ook de joodse gemeenschap kreeg eigen scholen. Sindsdien is het meeste onderwijs verzuild, niet alleen op confessionele basis maar ook om allerlei eigen vormen van educatie een kans te geven binnen de school. Vooral de basisschool en het (lagere) beroepsonderwijs zijn verzuild, maar ook veel middelbare scholen. Het hogere beroepsonderwijs het minst. In het wetenschappelijk onderwijs loopt de verzuiling terug, officieel blijven universiteiten soms bijzonder maar confessioneel zijn ze vaak niet meer. De gereformeerde Vrije Universiteit in Amsterdam is van 1880, de katholieke universiteit van Nijmegen van 1923. De confessionaliteit is daar zo goed als verdwenen. Ook groepen met een eigen opvatting over onderwijsmethoden kregen in de loop der jaren hun bijzondere scholen. In onze tijd vinden sommige allochtone immigranten dat zij tot eigen bijzondere scholen moeten komen, bv. vanuit de Islam. Voor hoelang?

Ter illustratie van het voorgaande is het misschien aardig te vertellen hoe ikzelf uit de overlevering van mijn ouders het verhaal te

horen kreeg van de geschiedenis van de schoolgang van mijn eigen grootvader en vader in het dorp Onderdijk, gemeente Wervershoof (N.H.). Mijn opa was van 1880 en hoefde zijn lagere schooltijd niet in het wat verder gelegen Wervershoof door te brengen omdat er in zijn jeugd een plaatselijke (uiteraard openbare) basisschool bestond in zijn eigen dorp. Gegeven het feit dat haast iedereen daar katholiek was, werkten de onderwijzers, ook als ze zelf een andere richting waren toegedaan, loyaal mee met de ouders die zich meer door de pastoor (van Wervershoof) lieten gezeggen dan door de meesters. Hun salaris kwam van de burgerlijke overheid, want formeel gaven ze les op een openbare school. Maar toch kwamen er steeds meer ouders op het idee van een eigen bijzondere, katholieke school in Onderdijk, vooral omdat in Wervershoof al in 1878 een Roomse meisjesschool o.l.v. eerwaarde zusters was geopend waar in de jaren daarna ook steeds meer jongens van de grote katholieke gezinnen naar overkwamen. Pas in 1924 werd het gebouw van de openbare school daar -waar nog maar weinig Roomse jongens op zaten en slechts een kleine groep niet-katholieke kinderen- overgedragen aan het katholieke schoolbestuur, dat er de Roomse jongensschool in vestigde. In hetzelfde jaar kwam er in Onderdijk een katholieke jongens- en meisjesschool. Zonder schoolstrijd, want de enkele niet-katholieke kinderen konden gemakkelijk naar het nieuwe openbare schooltje aan de Lagedijk in Wervershoof worden verwezen, waar ze natuurlijk van harte welkom waren. In andere Noord-Hollandse dorpen is dat wel anders gegaan, ik herinner me sterke verhalen uit Wognum en 't Zand (N.H.). Toen mijn vader rond 1915 schoolging, was de Onderdijkse school dus nog openbaar, hij moest voor aanvullend katechismusonderwijs naar de eerwaarde zusters en een kapelaan van Wervershoof. In 1922 kreeg mijn geboortedorp een eigen parochie en twee jaar later dus een katholieke parochieschool, zodat ikzelf -geboren in 1938- goed terecht kwam! We wisten nauwelijks dat er ergens op de Simon Koopmanstraat (de nieuwe naam van de Lagedijk) een openbare school stond, maar van een 'openbaar' (vrijzinnig-protestants) buurmeisje hoorde ik dat er maar zo weinig kinderen op haar school zaten dat de onderwijzer vier en soms zelfs zes klassen tegelijk les gaf. Door onze ouders werd dat de "protestantenschool" genoemd omdat alles wat niet-rooms was als zodanig werd beschouwd. Alleen in Andijk was een echte 'school met de bijbel'.

Volgens de wettelijke formulering moet men een vereniging, een instelling of een rechtspersoonlijke particulier zijn om een bijzondere school te mogen stichten. Natuurlijk als er genoeg leerlingen te verwachten zijn en men zich zal houden aan de wettelijke voorschriften betreffende de inrichting van een school. Behalve confessioneel gebonden scholen vallen onder het bijzonder onderwijs ook de zgn.

neutraal-bijzondere (of algemeen-bijzondere) scholen die niet aan een bepaalde levensbeschouwing gebonden zijn maar wel een eigen schoolbestuur hebben (dus niet de gemeenteraad, zoals meestal bij het openbaar onderwijs) en vaak een eigen pedagogiek of methodiek (zoals de zgn. 'Vrije School' volgend de opvattingen van Rudolf Steiner). Inmiddels zijn er ook zgn. samenwerkingsscholen: combinaties van openbaar en bijzonder met een eigen schoolbestuur, ook wel tertium-scholen genoemd. Combinatie van katholiek en protestant leidt soms tot een zgn. oecumenische school, die men wel zeer "bijzonder" mag noemen!

In artikel 42 van de Lager Onderwijs Wet van 1857 stond al: De onderwijzer (op de openbare school) mag niets leren, doen of toelaten wat strijdig is met de eerbied voor de godsdienstige begrippen van andersdenkenden. Dit is een negatieve formulering: het openbare onderwijs mag godsdienstige gevoelens niet schaden. De angst hiervoor is ongetwijfeld een van de redenen geweest van het wantrouwen tegen de openbare school van de kant van de confessionelen. Maar niet de enige: bij hen speelde nog iets anders een grote rol: het onderwijs is een ons gegeven mogelijkheid (of eigenlijk een verplichtende verantwoordelijkheid) om onze kinderen de volgens ons juiste levensbeschouwing mee te geven. Door onderwijs vormt zich niet alleen ons verstand maar ook onze levensinstelling. Welhaast iedereen zal het tegenwoordig met deze gedachte wel eens zijn: educatie raakt ook ons gevoelsleven en onze hele persoon, de school beïnvloedt niet alleen het verstand van het kind, zeker in de zgn. 'gevoelige' jaren. Is je kind wat dit betreft in goede handen op de openbare school of past hier nog steeds een zeker wantrouwen? Wat te doen als een 'openbare' docent alle geloof bijgeloof vindt? Aan zo iemand vertrouw je je kind niet toe!

29 November 1917.
C.R. 54.

STAATSBLAD

NR 661.

Onderwerp van wet tot aandering van artikel 192
der Grondwet.

De Tweede Kamer der
Staten-Generaal zendt aan de
Eerste Kamer het hiernavens
gaande wetsstel der Koningin
en is van oordeel, dat het, zoo
als het daar ligt, door de Staten-
Generaal behoort te worden aan-
genomen.

De Voorzitter,

De Staten-Generaal betuigen aan
de Koningin hunnen dank voor
Haren ijver in het bevorderen van de
belangen van den Staat en Verenigen
zich met het voorstel, zooals het daar
ligt.

De Voorzitter der Eerste Kamer;

[Handwritten signature]

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRADIE GOGG, Koningin DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ESZ., EENZ., EENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te
weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wet van
18 Mei 1917 (Staatsblad n°. 400), heeft verklaard dat er
grond bestaat om het daarbij vastgestelde voorstel van ver-
andering van artikel 192 der Grondwet van het Koninkrijk
der Nederlanden in overweging te nemen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met
gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en
verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Artikel 192 der Grondwet wordt gelezen als volgt:

Het onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg
der Regeering.

Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht
der Overheid, en bovendien, voor zoover het algemeen vormend
zoo wel lager als middelbaar onderwijs betreft, behoudens het
onderzoek naar de bekwaamheid en de zedelijkheid van den
onderwijzer, een en ander bij de wet te regelen.

Het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders
godsdienstige begrippen, bij de wet geregeld.

In elke gemeente wordt van Overheidswege voldoende open-
baar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een ge-
noegzaam aantal scholen. Volgens bij de wet te stellen regels
kan afwijking van deze bepaling worden toegelaten, mits tot het
ontvangen van zoodanig onderwijs gelegenheid wordt gegeven.

De eischen van deugdelijkheid, aan het geheel of ten
deele uit de openbare kas te bekostigen onderwijs te stellen,
worden bij de wet geregeld, met inachtneming, voor zoover
het bijzonder onderwijs betreft, van de vrijheid van richting.

Deze eischen worden voor het algemeen vormend lager
onderwijs zoodanig geregeld, dat de deugdelijkheid van het
geheel uit de openbare kas bekostigd bijzonder onderwijs en
van het openbaar onderwijs even afdoende wordt gewaar-
borgd. Bij die regeling wordt met name de vrijheid van het
bijzonder onderwijs betreffende de keuze der leermiddelen en
de aanstelling der onderwijzers geëerbiedigd.

Het bijzonder algemeen vormend lager onderwijs, dat aan
de bij de wet te stellen voorwaarden voldoet, wordt naar
dezelfden maatstaf als het openbaar onderwijs uit de open-
bare kas bekostigd. De wet stelt de voorwaarden vast,

Gezond.
1837.

De schoolkeuze hangt ook samen met praktische omstandigheden en met het karakter van je eigen kind en je eigen gezin. Wat het eerste betreft: als een school gemakkelijk bereikbaar is en een goede naam heeft wat betreft de 'sfeer' en de degelijkheid van het onderwijs, zijn veel ouders geneigd die kwaliteiten de doorslag te laten geven. Ze zullen dan zelf misschien buiten de school om wat meer een beroep doen op hun parochie of kerkelijke gemeente -als ze daar lid van zijn- en zich zelf extra inspannen om hun kind iets van hun levensbeschouwing over te dragen. En ze mogen ervan uitgaan dat de openbare school respectvol over hun levensbeschouwing spreekt en er in elk geval geen antihouding heerst, zodat hun kind in verwarring wordt gebracht. En wat het tweede betreft: een gezin of een opgroeiend kind dat door opvoeding of omstandigheden een wat eenkennige achtergrond heeft en weinig toekomt aan contact met andersdenkenden kan via de openbare school wat "opengebroken" worden naar de variëteit in de samenleving waarin het zich moet kunnen handhaven, terwijl daartegenover een van zichzelf uit open gezin of kind misschien de vertrouwdheid van een school van eigen richting best kan gebruiken om in een wat meer beschermde omgeving een eigen weerbaarheid op te bouwen. Men zegt wel dat de zuilen nodig waren voor een weerbare eigenheid. Veel ouders stellen nog steeds het levensbeschouwelijke extra van de bijzondere school op prijs. Zeker als het gaat om de basisschool en vóórondersteld de kwaliteit van het onderwijs dat daar gegeven wordt.

Gelukkig ontwikkelt de openbare school zich overigens tegenwoordig van een benauwde neutraliteit en soms zelfs onverschilligheid op levensbeschouwelijk gebied naar een geïnteresseerd soort openheid voor de inbreng die de leerlingen op dit terrein meebrengen.

Uitwisseling daarvan kan zeer educatief werken.

Trouwens, ook op de bijzondere school kent men meestal niet meer de vóóringegenomenheid van vroeger. Men neemt er ook kinderen van andere dan de eigen achtergrond aan en is niet meer gesteld op de titel 'parochieschool' omdat de eigen zelfstandigheid voorrang heeft.

Misschien komt het nog eens zover dat door onderlinge openheid, begrip, belangstelling en waardering de schoolstrijd echt iets wordt van het verleden en elke school haar eigen identiteit van binnenuit bepaalt op basis van samenwerking tussen ouders, eigen bestuur, leerkrachten en kinderen, die elkaars levensbeschouwing niet alleen relativiseren maar ook respecteren. Moet de school een middel tot geloofsverkondiging zijn? Ik meen van niet, maar dat de verantwoordelijkheid voor de geestelijke vorming van een kind ophoudt voor de schooldeur, lijkt me ook onjuist. Daarom zou een eigen schoolbestuur in de geest van de betreffende ouders (en dus een bijzondere school) mij het beste lijken, als tenminste niet langer van boven af wordt bepaald hoe ouders moeten denken maar ze in onderlinge uitwisseling bepalen wat het beste is voor hun kinderen.